

[Svend Haugaard.]

forslag kan være medvirkende til det. Måske havde vi hellere set en udvidelse af låneordninger og konsulenttjeneste osv., men vi kan tiltræde forslaget, som det her foreligger, med en øget støtte dels til frugten og dels til de øvrige gartneriprodukter, og så håber vi i øvrigt, at forslaget virker efter hensigten.

Vi må naturligvis afvente det nævnte udvalgs arbejdsresultat og skal ikke gøre forsøg på at foregribe noget; men vi må på den anden side fremhæve, at det for det radikale venstre især er afgørende, for det første at generationsskiftet kan sikres, bl. a. igennem gode finansierungsordninger, for det andet at konkurrencedygtigheden kan fastholdes, og her er det ikke mindst bygningerne og rationaliseringen af bygningerne og nybygning, der kommer ind i billedet. Jeg havde personlig gerne set, at man havde haft et beløb tilovers til svinestalde, til rationalisering og nybygning af svinestalde, men det må så komme i næste omgang. Endelig for det tredje at ejerforholdet til jorden ikke bliver sådan, at der sker en jordsamling på få private hænder. Vi har her ved den landbrugsdebat, vi havde for kort tid siden, bragt jordbanken ind i billedet, også det vil vi gerne lægge en betydelig vægt på. Vi henstiller i hvert tilfælde til udvalget, at de overvejer også disse 3 områder nøje.

Morten Lange: Det er ikke så længe siden, vi havde en landbrugsdebat her i tinget. Den fik jo et lidt akavet forløb, for man diskuterede mest spørgsmålet om visse prisberegninger mere end principperne for regeringens landbrugspolitik og landbrugspolitikens principper i det hele taget, og det var nok dem, debatten egentlig skulle have sigtet på. Men man fik allerede dengang noget indtryk af, at regeringen i øjeblikket ikke kan siges at have nogen særlig vel og præcist udformet landbrugspolitik, og det har man faktisk fået et overordentlig tydeligt billede af ved disse lovforslag.

Jeg skal med det samme dog glæde mig over, at regeringen har taget til efterretning det forslag, som jeg meget stærkt fremførte under landbrugsdebatten, at nu måtte man sikre sig et sagkyndigt udvalg til undersøgelse af vores fremtidige landbrugspolitik, støtteordninger osv. Det var ikke længere nogen undskyldning at sige, at vi havde den store landbrugskommission; der måtte en helt anderledes effektiv udvalgsbehandling til. Det er i al denne trøstesløshed i hvert fald en ting, der er værd at glæde sig over. Nu er det da muligt, der kommer et grundlag frem for en ændring af den danske landbrugspolitik.

Men foreløbig har vi jo altså ikke set andre tegn end dette rygte om, at vi skal have sådant et udvalg, og foreløbig må vi bedømme regeringen på de gerninger, den lægger frem for os, som jeg synes i høj grad fastholder den stagnerende linje, som har været karakteristisk for dansk landbrugspolitik i en lang årrække.

Jeg synes, det er ganske typisk at lægge mærke til, at landbruget ikke nær på samme linje som industrien har forstået at tage en produktudvikling op, forstået at lægge nye produktioner frem; tværtimod, man har haft en rørende evne til at holde sig til de prøvede stier. Man fastholder næsten med al kraft en stagnationslinje. Jeg må sige, at hvis vi ikke meget snart får en afløsning på denne politik, så vil vi i vor generation ganske stiltørdigt og langsomt komme til det, som kan kaldes bisættelseshøjtideligheden for det store danske landbrug. Så må vi indstille os på, at dansk landbrug ikke kan klare sig som eksport erhverv, at det bliver en beskeden hjemmemarkedsforsynende mekanisme, kort sagt, at vi afslutter den epoke i dansk produktionshistorie, som hedder landbrugsproduktionens epoke. Det er ganske klart, at industriproduktionen vil tage en stadig stigende del af vores samlede eksport, og det er også kun godt, men jeg håber, at regeringen vil være i stand til at lægge op til — og vi andre skal gerne hjælpe den — en linje, så landbrugsproduk-